

Veće hrvatske orguljaške glazbe

(Solistički koncert Anđelka Klobučara)

Velika i lijepa misao da u nas ne-
prestanu oživljavaju i predočavaju
orguljaški opusi naših suvremenih
skladatelja, neprestana je ideja vo-
dilja našeg istaknutog orguljaša
Anđelka Klobučara. Sigurno je
da se čovjek mora uvijek iz-
nova diviti nenadmašivim djelima
jednog Bacha, no svi naponi da
»kraljica instrumenata« progovori
suvremenim jezikom, napose u vri-
jedni pažnje. Zato je veće 11. VI.
ove godine u katedrali htjelo doča-
rati dokle smo došli i kolike su mo-
gućnosti tzv. klasičnih orgulja da
govore suvremenim jezikom.

Koncert je bio zamišljen tako da
u svom prvom dijelu budu izvede-
ne varijacije na stare hrvatske ko-
rale iz »Citharae octochordae«, dok
su drugi dio sačinjavale kompozici-
je N. Devčića, A. Klobučara i M. Ruž-
djaka u kojima su autori išli za tim
da iskoriste orgulje u svim njiho-
vim tehničkim, zvukovnim i efektiv-
nim dimenzijama. I kao što je već
stara antička misao zastupala prin-
cip da harmonija proizlazi iz ujedi-
njavanja suprotnosti, tako bismo
možda i ovog puta smjeli zaključiti,
da je plod suprotnosti orgulja
kao klasičnog instrumenta i koncepcija
jedne avangardne glazbe napisa-
ne za taj instrument jedna ose-
buna harmonija, koju je nemoguće
doživjeti uniformno. Zato su po-
stojali i postojat će komentari i
kritike, koje će možda i bitno razli-
kovati u svojim stavovima.

Preludij na temu »Uskrsnu Isus
doista« varijacije »Rumena prele-
pa zorja« N. Njirića neobično su
zanimljive. Skladatelj ih je obradio
sa svih aspekata stvaralačke mašte.
Obje imaju svojih specifičnosti. Pr-
va svoj pobjednički smisao, a dru-
ga najljepši ideal ostvaren u
čovjeku.

Slična misao vodila je i Mileti-
ća u »Hrvatskoj litaniji« i »Passa-
cagli i fugi«. Kroz obje dominira
duboka proživljenost autora, koji
je meditirao nad svakom svojom
skladbom.

Špoljarić je obradio motiv BA-
CH već poznat u glazbenoj litera-
turi. Zato izbjegava bilo koju sličnu
misao, koja bi nas možda mogla
podsjetiti na ono što već postoji.
Zato je ovaj opus vrijedan osobite
pažnje.

Drugi dio programa, kako je već
rečeno, ispunili su svojim kompo-
zicijama N. Devčić: »Res sonora«,
A. Klobučar: »Fantazija i toccata«
i mladi skladatelj M. Ruždjak svojim
prviencem »Vitae arbor«. Svi njih
je vodila jedna misao: odrediti po-
lje glazbenog zbivanja ne definiraju-
jući ga do kraja. Unatoč stvorenim
zakonima tradicije, koje oni mimo-
ilaze, njihova glazba ima nećeg moć-
nog, neobjašnjivog. To su novoot-
voreni putovi u viziji buduće orgu-
ljaške literature. Ogromna nabuja-

lost dinamičnih misli, koje su međusobno povezuju i nadopunjavaju po principu ravnopravnosti. Zato je sa-
svim pogrešno ako se slušatelj ne
može doživljajno pomaknuti u svo-
je vrijeme, te očekuje doživljajima
Bacha, što i kako će jedan suvre-
meni skladatelj progovoriti jezikom
svog vremena na orguljama.

Budući da je Klobučar skla-
datelj i orguljaš, mogao je posve au-
tentično interpretirati sve suvreme-
ne opuse, koji često puta imaju i
te kao velike zahtjeve. Tako je za-
laganjem i naporima A. Klobučara
i ovog puta bila prezentirana svim
ljubiteljima glazbe, panorama dje-
la naših orguljaških skladatelja, u
kojoj smo po principu suprotnosti
ipak doživjeti lijepe harmonije.

S. Golenić

Glazba J. S. Bacha

U crkvi sv. Marka u Zagrebu, 14.
lipnja 1972. Karitas u Zagrebu orga-
nizirao je koncert »Glazba J. S.
Bacha«. Program su izveli mladi za-
grebački glazbenici: Aranka Štimec
(flauta), Zoran Brajša (flauta), Kre-
šimir Matašin (klarinet), Ivica Sar-
delić (klarinet), Stjepan Obadić
(rog) Konstantin Iskra (fagot) i Je-
senka Tješić (orgulje). Čist prihod
koncerta bio je namijenjen napu-
štenoj djeci.

K. M.

Koncert mladih učenica

U okviru ovogodišnjega orgulja-
škog tečaja u organizaciji Instituta
za crkvenu glazbu u Zagrebu od 22.
do 31. kolovoza djelovalo je kao po-
sebno osvježeno zajedničko koncer-
tiranje dviju mladih polaznica In-
stituta, dviju Cecilija — sestre Ko-
bal i sestre Pleša (prva uršulinka,
druga Naše Gospe). U tom smislu
bio je naslovljen raspored tog kon-
certa — da, naime, taj koncert pri-
ređuje »Duo Cecilija« (Nadodajemo
da njih dvije u isto vrijeme studira-
ju glazbu i na Muzičkoj akademiji
u Zagrebu.) U manjoj dvorani dru-
gog kata sjemeništa na Kaptolu o-
kupilo se prilično društvanje sestara
i ostalih ljubitelja glazbe. Odmah
se vidjelo da će to biti u pravom
smislu riječi »komorni«, tj. sobni
koncert, nešto poput onih u cvatu
baroka. Bivši polaznik Instituta
Martin Mihoković, isusovac, svojom
najavom koncerta i kasnije opšir-
nim tumačenjem koncertnih točaka
još je više pojačao prisni ugođaj to-
ga simpatičnog koncertiranja.

Točke koncerta bile su izvođene
na dva instrumenta — glasoviru i
orguljama, pa i vokalne točke kon-
certa, koje je izvela mezzosoprani-
stica s. Cecilija Pleša, bile su uz prat-
nju s. Cecilije Kobal naizmjenice
na oba spomenuta instrumenta. Au-
tori skladba bili su najvećim dije-
lom iz klasičnog razdoblja: Gabrielli,
Frescobaldi, Marchesi, Vinko Jelić,
J. S. Bach, J. Chr. Bach i Beethoven
(Sonata u F, op. 10), dok su od au-

tora iz 19. stoljeća izvedena samo
dva djela: Rheinbergerov »Trio u
fis« i Dvorčakova Biblijska pjesma
»Gospod Bog je pastir moj«. Kao
kuriozitet je djelovala skladba J.
Christiana Bacha — duo glasovir-
orgulje, gdje je glasovir, mora se
priznati, za nijansu premalo uvažavao
pravila »dijaloga«.

Nekako se teško oteti dojmu da
se na našim glazbenim školama —
ne samo, dakle, na Institutu za crk-
venu glazbu — nerazmjerno više ga-
ji, na koncertima barem, izvođenje
klasične glazbe, negoli ih se uspijeva
sprijateljiti s glazbenim stvaranjem
prošlog stoljeća, možda još i manje
s današnjim. Može se to donekle i
razumjeti, jer se kod klasičnih skl-
adba besprijekornom tehnikom lakše
postizava korektna predodžba te
glazbe, dok se kod romantika, na
primjer, takva korektnost izvedbe
predmijeva naprosto kao nuždan
preduvjet autentičnog izvođenja te
glazbe, a na to istom pridolazi ona
prava umjetnička »nadgradnja« po-
moću dinamike i agogike.

Ovaj »sobni koncert« u okviru
orguljaškog tečaja godine 1972. u pu-
noj je mjeri ispunio svoju namjenu
u dva smjera: i kao odličan prikaz
djela iz prebogatog orguljaške i gla-
sovirske literature, a i kao primjer
što znači zauzeto i kontinuirano mu-
ziciranje, kojim se stječe ne samo
zamjerna tehnička spremnost već i
visoka osobna glazbena kultura, što
su je obadviije mlade izvođačice na
tom koncertu pokazale. Izvedene
točke njihova koncerta naišle su na
simpatičan primitak kod razdra-
ganih slušalaca, a na kraju je bilo odu-
ševljena pljeska, odobravanja, česti-
tanja i cvijeća.

G. Đ.

Posljednji u seriji koncerata

Na VIII. orguljaškom tečaju ove
godine 30. 8. 1972. nastupio je prof.
Mato Leščan.

Svojim koncertom na orguljama
zagrebačke prvostolnice Mato Leš-
čan je dokazao punu zrelost umjet-
nika koji suvereno vlada svojim in-
strumentom.

U prvom dijelu umjetnik je pre-
zentirao djelo majstora njemačkog
baroka Buxtehudea i Bacha.

Preludij i fuga u D duru D. Bux-
tehudea bila je izvedena tehničkom
dotjeranošću i čvrstoćom barok-
nog stila.

Fantazija u G duru J. S. Bacha,
koja inače ne dolazi često na orgulj-
ske programe, Mato Leščan je
izveo pažljivo i muzikalno, ističući
sve karakteristike velikog leipziš-
škog kantora: virtuoznost na boga-
tim harmonijskim spletoivima. Ovo
je djelo okarakterizirao veliki
stručnjak za Bacha Albert Schweizer
kao odraz čovječjeg životnog
vijekva (I st. poletna mladost, II st.
muževnost, III st. neizvjesna sta-
rost). Treće djelo na programu bio
je koral u A molu Cesara Franoka.